

Maria Turtschaninoff

MARESI

PUNAISEN LUOSTARIN

KRONIKDITA

TAMMI

Maria Turtschaninoff

MARESI

PUNAISEN LUOSTARIN KRONIKOITA

Käsikirjoituksesta suomentanut Marja Kyrö

Kustannusosakeyhtiö Tammi
Helsinki

Pohjoismaiden ministerineuvosto

Pohjoismaiden ministerineuvosto on tukenut tämän kirjan kääntämistä.

Copyright © Maria Turtshchaninoff 2014

Kansi ja ulkoasu: Laura Lyytinen

Kannen valokuvat: Istockphoto

Alkuteos: *Marsi. Krönikor från Röda klostret*
(Schildts & Söderströms, Helsingfors 2014)

Painettu EU:ssa

ISBN 978-951-31-8000-3

Sisarelli Alexandralle

Slen Maresi Enrentytär ja kirjoitan tätä muistiin Luostarimme kolmannenkymmenennentoisen Äidin yhdeksäntenätoista virkavuonna. Neljä vuotta olen viettänyt Punaisessa luostarissa, ja näitten vuosien kuluessa olen lukenut kaikki vanhat kirjoitukset Luostarin historiasta. Sisar O sanoo, että kertomukseni liitetään muiden kirjoitusten joukkoon. Se tuntuu kummalliselta. Minähän olen vain noviisi, en luostariäiti, en taidoistaan tunnettu sisar. Mutta sisar O pitää tärkeänä, että juuri minä kirjoitan muistiin mitä tapahtui. Minä olin paikalla. Toisen käden tietoihin ei ole luottamista.

Minä en ole kertoja. Vielä. Mutta jos odotan siihen saakka, kunnes minusta tulee, kunnes osaan kertoa tapahtuneesta niin kuin siitä pitää kertoa, olen jo unohtanut mitä tapahtui. Niinpä kirjaan muistikuvani paperille nyt, kun kaikki on vielä selkeänä ja kirkkaana mielessäni. Eihän tapahtuneesta ole kuin hetki, vain yksi kevät. Sekin, minkä mielelläni unohtaisin, on tuoreessa muistissa. Veren haju. Murskaantuvien luiden ääni. En tahdo houkutella sitä kaikkea uudelleen esiin. Silti minun on pakko. Kuolemasta on vaikea kirjoittaa. Mutta vaikka tehtävä on työläs, ei sitä sen takia pidä jättää tekemättä.

Kerron, jotta Luostari ei unohtaisi. Kerron myös siksi, että ymmärtäisin mitä tapahtui. Lukeminen on aina auttanut minua ymmärtämään maailmaa paremmin. Toivotavasti sama koskee myös kirjoittamista.

Eniten mietin sanoja. Mitkä sanoista nostavat esiin oikeat kuvat vailla vääristelyä tai kaunistelua? Kuinka paljon sanat painavat? Teen parhaani kuvatakseni sitä, mikä kertomuksessani on tärkeää, ja jätän pois kaiken, mikä ei ole, mutta antakoon Jumalatar minulle anteeksi, jollen kaikin paikoin onnistukaan tehtävässäni.

On myös vaikea tietää, mistä kertomus alkaa ja mihin se päättyy. Lopusta varsinkaan en tiedä missä se on. Mutta alku on helppo. Kaikki alkoi siitä, kun Jai tuli saarelle.

Slin rannalla poimimassa simpukoita juuri sinä kevätaamuna, kun Jai saapui. Korini oli puolillaan, ja olin istunut kivelle hetkeksi levähtämään. Ranta oli varjossa, sillä aurinko ei ollut vielä kavunnut Valkean rouvan ylle, ja merivesi oli kylmettänyt jalkani. Pyöreät kivet vierivät jalkapohjieni alla edestakaisin meren liikkeiden tahdissa. Punajalkainen koanlintu hyppeli vesirajassa, sekin etsi simpukoita. Lintu oli juuri keihästännyt simpukan pitkään nokkaansa, kun pieni vene ilmestyi korkeiden, kapoisten kallioiden väliin, jotka nousevat merestä niin äkkijyrkinä, että kutsumme niitä Hampaiksi.

Jollei veneen tulosuunta olisi ollut niin outo, tokko olisin kiinnittänyt veneeseen mitään huomiota, niitä kun näkyy näillä main useampia yhden kuunkierron mittaan. Kanssamme kauppaa käyvät kalastajat tulevat mantereelta, siis pohjoisesta tai sitten saariston rikkailta kalavesiltä idästä. Sitä paitsi heidän veneensä näyttävät aivan erilaisilta, ne ovat pieniä ja valkoiseksi maalattuja. Niissä on taivaansiniset purjeet ja kahden kolmen hengen miehistö. Mantereelta saapuvat alukset, joilla on lastinaan hyötytarvikkeita ja joskus uusia noviiseja, ovat pulleakylkisiä ja hitaita, ja niiden miehistössä on usein mukana vartijoita merirosvojen varalta. Kun neljä vuotta sitten tulin Luostariin samanlaisella laivalla, näin meren ensimmäisen kerran.

Mutta tämä lähimmän kalliohampaan kiertänyt ja nyt saaremme satamaa kohti suuntaava alus oli minulle outo. Olen nähnyt samanlaisia vain yhden käden sormien verran. Ne tulevat kaukaa lännen mailta, Emmelistä ja Samitrasta ja vielä kauempaa.

Saarelle nuo laivat saapuvat yleensä mantereen suunnasta, samaa reittiä kuin kalastajaveneet. Ne purjehtivat rannikkoa pitkin ja uskaltautuvat syville vesille vasta kun on pakko. Meidän saaremme on hyvin pieni, ja jollei purjehdi tavallista reittiä, sitä on vaikea löytää. Sisar Loeni sanoo, että Alkuäiti piilottelee saarta, mutta silloin sisar O tuhahtaa ja mumisee jotain kelvottomista merimiehistä. Minusta tuntuu, että saari itsessään on hyvä kätkeytymään. Mutta tämä nyt saapuva alus kiersi Hampaat tullen likipitäen suoraan lännestä ja löysi silti tänne. Aluksen purjeet olivat harmaat, samoin sen siro runko. Värejä oli vaikea erottaa harmaata merta vasten. Laiva ei tahtonut erityisemmin kuuluttaa tulostaan.

Kun näin, että alus suuntasi pieneen satamaamme, hypähdin pystyyn ja lähdin juoksemaan pitkin mukulaista rantakivikkoa satamaa kohti. Pelkäänpä, että siinä kiireessä unohdin sekä korini että simpukat. Juuri siitä sisar Loeni minua aina moittiikin. Innostut aivan liian herkästi, Maresi, hän sanoo. Katso Äitiä. Jättäisikö hän askareensa tuolla tavalla?

Sitä en usko. Mutta en pysty myöskään näkemään Äitiä rohdinhousujen lahkeet käärittynä, levää varpaiden välissä ja selkä kumarassa simpukkakoria tutkimassa. Hän on varmasti tehnyt niin ollessaan nuori noviisi kuten minä nyt. Mutta minä en pysty näkemään Äitiä pikkutyttönä. Se ei vain onnistu.

Sisar Veerk ja sisar Nummel olivat jo laiturilla valmiina vastaanottamassa laivaa, kummankin katse seurasi harmaita purjeita. Minua he eivät nähneet. Lähestyin hiljaa ja varovasti, etteivät laiturin natisevat lankut olisi paljastaneet tuloani. Mietin, mitä sisar Nummel teki laiturilla. Sisar Veerk hoitaa kaupat kalastajien kanssa, mutta sisar Nummel huolehtii pikkunoviiseista.

”Onko tämä nyt sitä, minkä Äiti näki tulevaksi?” kysyi sisar Nummel ja varjosti kädellä silmiään.

”Kenties”, vastasi sisar Veerk, joka ei milloinkaan tahdo vaivata päätään sellaisella, mistä ei ole varmasti perillä.

”Toivottavasti ei sentään. Transsissa lausuttuja sanoja on vaikea tulkita, mutta viesti oli selkeä.” Sisar Nummel oikoi huiviaan. ”Vaara. Suuri vaara.”

Lankku jalkani alla narahti. Sisaret kääntyivät ympäri. Sisar Nummel rypisti otsaansa.

”Maresi. Kuinka sinä olet täällä? Minun tietääkseni sinun piti olla tänään Liesitalon töissä.”

”Niin minä olenkin.” Venyitin vastaustani. ”Olin rannassa keräämässä simpukoita, mutta sitten näin laivan.”

Sisar Veerk osoitti sormellaan. ”Katsokaa, nyt se laskee purjeensa.”

Katselimme hiljaisuuden vallitessa, kuinka miehistö keinotteli laivan laituriin. Miehiä oli omituisen vähän. Vanha, sinisiin pukeutunut partaleuka oli varmaankin kapteeni, oli minun arvaukseni. Hänen lisäksi näin ainoastaan kolme muuta miestä, kaikkien kasvot olivat hyvin sulkeutuneet ja ilmeet kireät. Kapteeni nousi laivasta ensimmäisenä, ja sisar Veerk meni puhelemaan hänen kanssaan. Kun yritin hiipiä lähemmäs kuullakseni mitä he puhuivat, sisar Nummel tarttui minua lujasti käsi-varresta. Hetken kuluttua sisar Veerk palasi luoksemme ja kuiskasi jotain sisar Nummelin korvaan, minkä jälkeen tämä alkoi kiskoa minua pois laiturilta.

Vaikka seurasinkin kiltisti sisar Nummelia, uteliaisuuteni oli herännyt. Tahdoin viedä uutiset muille noviiseille. Käänsin pääni ja ennätin nähdä, kuinka kapteeni auttoi laivasta ulos jonkun. Pienen vaaleatukkaisen hahmon, jonka hiukset levisivät sotkuisena ryöppynä hennoille hartioille. Hänellä oli pitkä ja suora, väriltään ruskea hi-haton paita ja sen alla toinen, joka kenties joskus oli ollut valkoinen. Vaatteet olivat kuluneet, ja kun olento liikahti, näin että pitkä ruskea paita ei ollutkaan paksua silkkiä, niin kuin olin ensin luullut, se oli vain liasta kankea. Kasvoja en nähnyt, hän käänsi ne kohti maata aivan kuin olisi tahtonut tutkia jokaista ottamaansa askelta. Aivan kuin

olisi pelännyt, että maa pettäisi jalkojen alla. Hän oli Jai, vaikka en minä sitä vielä silloin tiennyt.

En käsitä, mikä kiire Sisar Nummelilla oli viedä minut pois laiturilta. Myöhemmin samana päivänä Jai ilmestyi Noviisien taloon meidän muiden luo. Hänen pitkät hiuksensa oli kammattu sileiksi, vaikka ne edelleen olivat likaiset, ja hänellä oli samanlaiset vaatteet kuin meillä muillakin: ruskeat housut, valkoinen paita ja valkoinen huivi. Koska olin nähnyt hänen tulonsa, tiesin, että hänessä oli jotain erikoista.

irjan sankaritar Maresi on tarkka-
silmäinen ja tiedonhaluinen tyttö.
Hän asuu pienellä saarella Punai-
sessa luostarissa, jonne miehillä ei
ole pääsyä. Eräänä kevätaamuna luostariin saapuu
säikähtäneen oloinen nuori tyttö, Jai. Vähitellen
selviää, että Jai pakenee isänsä järjetöntä raivoa.
Hurjaakin hurjempi tapahtumasarja käynnistyy,
kun horisonttiin ilmestyy suuri purjelaiva – ei kai
Jain isä joukkoineen ole tulossa? Maresin ja koko
yhteisön neuvokkuus ja rohkeus pannaan äärim-
mäisen kovalle koetukselle.

Maresin vahvan tarinan suurena teemana on
itsensä löytäminen – ja itsensä ylittäminen. Runol-
lisen kaunis mutta henkeäsalpaavan jännittävä
kerronta on lajissaan täysin kansainvälistä tasoa.

n842

ISBN 978-951-31-8000-3

WWW.TAMMLI.FI

